

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Odmieniamy nazwiska: pan Pudełko i pan Wiaderko

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Polskie nazwiska męskie zakończone na -o po spółgłosce twardej są odmienne i powinny być odmieniane. A właściwym im wzorem odmiany jest paradygmat rzeczowników żeńskich. Nie mamy zazwyczaj problemów z odmianą nazwisk znanych i często używanych: Kościuszko – Kościuszki, Kościuszcze, z Kościuszką; Matejko – Matejki, Matejki, Matejce, z Matejką. Nawet do odmiany nazwiska Grzegorza Łaty już się przyzwyczailiśmy i śmiało odmieniamy: Grzegorz Lato – Grzegorza Łaty, Grzegorzowi Lacie, Grzegorza Łatę, z Grzegorzem Łatą, o Grzegorzu Lacie. Do tego samego typu nazwisk należą też wymienione w tytule: Pudełko i Wiaderko. Sęk w tym, że są to, po pierwsze, nazwiska nieczęsto spotykane, a po drugie – mające formy tożsame z formami rzeczowników pospolitych: pudełko i wiaderko. Ale nazwisko Lato też ma postać tożsamą z rzeczownikiem pospolitym lato. I mimo to zazwyczaj odmieniamy poprawnie: Lato – Łaty, a nie Lato – „Łata”.

I tak samo poprawnie odmienimy nazwiska męskie Pudełko i Wiaderko:
pan Pudełko – pana Pudełki, panu Pudełce, pana Pudełkę, z panem Pudełką, o panu Pudełce (nie: Pudełko – „Pudełka”, nie: „Pudełkowi” i nie „Pudełku”, nie „z Pudełkiem”, nie „o Pudełku”);
pan Wiaderko – pana Wiaderki, panu Wiaderce, pana Wiaderkę, z panem Wiaderką, o panu Wiaderce (nie: Wiaderko – „Wiaderka”, nie: „Wiaderkowi” i nie „Wiaderku”, nie „z Wiaderkiem”, nie „o Wiaderku”).